Eerste Tussentijdse Rapportage 2023

gemeente harderwijk

1 Inhoudsopgave

1 Inhoudsopgave 1
2 Inleiding 2
3 Financiële recapitulatie 3
4 Taakvelden 4
Programma 0 Bestuur en ondersteuning 4
Programma 1 Veiligheid 6
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat 6
Programma 3 Economie 7
Programma 4 Onderwijs 7
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie 7
Programma 6 Sociaal domein 9
Programma 7 Duurzaamheid en milieu 10
Programma 8 Ruimte en wonen 11
5 Managementinformatie 12
5.1 Bedrijfsvoering 12
5.2 Openstaande taakmutaties 13
6 Technische wijzigingen 15

2 Inleiding

De eerste tussentijdse rapportage (peildatum 1 mei 2023) ligt nu voor u. Deze tussentijdse rapportage is in 2023 voor het eerst een meer beleidsmatige tussentijdse rapportage, waarbij nog steeds geldt: management by exception. Tevens wordt deze rapportage ook gebruikt om daar waar nodig bij te sturen en de begroting middels expliciete besluiten te wijzigen.

Uit de startblokken
In deze eerste tussentijdse rapportage is de directie en het college blij te kunnen melden dat er veel al is opgestart vanuit het collegeprogramma. Voor de zomer worden de kaders voor het Woonfonds en het duurzaamheidsfonds aangeboden aan de Raad. Daarnaast zijn dossiers als het Integraal huisvestingsplan en de financiering voor Het Morgen College middels besluitvorming in de Raad in een volgende fase van het proces beland. Voor de herzieningen van de grondexploitaties wordt voor het meest actuele beeld verwezen naar de advisering die hiervoor bij de jaarrekening 2022 plaats vind. De organisatie is de afgelopen, eerste periode 2023, met name druk geweest met de woondeals, oplevering nieuw zwembad, regio arrangement, gebiedsagenda EHZ, advisering rondom MFC Harderwijk, opvang Oekraïners, onderwijshuisvesting, advisering VANG en nog veel meer projecten.

Optimalisatie P&C cyclus
Dit jaar komt de eerste tussentijdse rapportage voor het eerst vóór de zomer in de Raad (gepland op 6 juli 2023), zodat de Raad deze ontwikkelingen kan gebruiken bij behandeling van de kadernota en begroting. Dit heeft veel van de organisatie(s) gevraagd omdat drie producties op hetzelfde moment moesten plaatsvinden (jaarrekening 2022, tussentijdse rapportage 2023 én de kadernota 2024).

Een tweede primeur is dat de rapportage voor het eerst in een geconsolideerde vorm aangeboden wordt. Tot en met 2022 werden er 2 separate rapportages opgesteld met feitelijk dezelfde inhoudelijke informatie, waarbij de management informatie ook (informatief als bijlage) aan de gemeenteraad werd toegezonden in het kader van optimale transparantie. Na bespreking in de auditcommissie is besloten om met ingang van dit jaar deze optimalisatie van de P&C cyclus ook daadwerkelijk door te voeren.

Financiële afwijkingen
Geconstateerde financiële afwijkingen ten opzichte van de lopende begroting zijn veelal incidenteel van aard, en in enkele gevallen structureel. Hierbij wordt wel opgemerkt dat de nasleep van de (financiële) effecten van de energiecrisis, kostencrisis en de vluchtelingencrisis zich moeilijk laten voorspellen.

Programma/onderwerp	2023
Begrotingssaldo 2023	**€ 1.349.303**
Amendement besluitvorming begroting 2023-2026	**€ 600.000**
Collegeprogramma en overige aanmeldingen	**€ -2.624.797**
Septembercirculaire Gemeentefonds 2022	**€ 1.338.566**
Effecten overige raadsbesluiten (o.a. 2e berap 2022, berap MIZ)	**€ -204.235**
Effect eerste Tussentijdse Rapportage per programma:	
Programma 0	€ -228.508
Programma 1	€ -4.200
Programma 2	€ -
Programma 3	€ -170.000
Programma 4	€ 34.400
Programma 5	€ - 16.750
Programma 6	€ -480
Programma 7	€ -280.632
Programma 8	€ -
Totaal effect 1e Tussentijdse Rapportage	**€ -666.170**
Begrotingssaldo 2023 na 1e Tussentijdse Rapportage	**€ -207.333**

3 Financiële recapitulatie

Taakveld/onderwerp	2023	2024	2025	2026
0.2 Burgerzaken	€ -40.650	€ -26.650	€ -26.650	€ -26.650
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	€ -45.468			
0.4 Overhead	€ -179.795	€ 14.205	€ 14.205	€ 14.205
0.5 Treasury		€ -579.000	€ -643.000	€ -665.000
0.7 Algemene uitkering/stelpost taakmutaties	€ 37.405			
1.2 Openbare orde en veiligheid	€ -4.200	€ -4.200	€ -4.200	€ -4.200
3.4 Economische promotie	€ -170.000	€ -170.000	€ -170.000	€ -170.000
4.2 Onderwijshuisvesting	€ -15.600	€ -15.600	€ -15.600	€ -15.600
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 50.000			
5.3 Cultuur	€ -10.000			
5.5 Cultureel erfgoed	€ -6.750			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	€ -20.000			
6.81 Ge-escaleerde zorg	€ 19.520			
7.1 Volksgezondheid	€ -17.000	€ -17.000	€ -17.000	
7.4 Milieubeheer	€ -263.632			
Saldo 1e Tussentijdse Rapportage 2023	**€ -666.170**	**€ -798.245**	**€ -862.245**	**€ -867.245**
Begrotingssaldo 2023	€ 1.349.303	€ 1.933.504	€ 4.120.052	€ -1.952.672
Amendement besluitvorming begroting 2023-2026	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000
Collegeprogramma en overige aanmeldingen	€ -2.624.797	€ -2.635.122	€ -2.427.762	€ -551.632
Septembercirculaire Gemeentefonds 2022	€ 1.338.566	€ 795.106	€ 296.475	€ 1.173.457
Effecten overige raadsbesluiten (o.a. 2e berap 2022, berap MIZ)	€ -204.235	€ -172.534	€ -117.448	€ -69.908
Begrotingssaldo 2023 na 1e Tussentijdse Rapportage	**€ -207.333**	**€ -277.291**	**€ 1.609.072**	**€ -1.668.000**

Bij het geprognosticeerde saldo 2023 wordt uitdrukkelijk opgemerkt dat dit is gebaseerd op de gegevens over de eerste vier maanden van het jaar. Dit zal afwijken van het saldo van de tweede tussentijdse rapportage en het uiteindelijke saldo van de jaarrekening 2023, maar geeft wel inzicht in de huidige stand van zaken. Er zijn meerdere factoren die komende periode nog een rol spelen. Te denken valt o.a. aan de uitkomsten van de mei- en septembercirculaire Gemeentefonds en de nog steeds stijgende inflatie en het effect hiervan op de gemeentelijke begroting.

4 Taakvelden

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Taakveld 0.1 Bestuur

Regioarrangement

Het regioarrangement is het gezamenlijk perspectief van Rijk, provincie, gemeenten en waterschappen op de opgaven voor Gelderland voor de komende 20 tot 30 jaar. Zeewolde sluit met de provincie Flevoland een regioarrangement vanuit het programma 'Samen maken we Flevoland'. Zeewolde levert daarnaast inbreng voor het regioarrangement Gelderland vanuit de EHZ-regio gedachte. Het regioarrangement wordt vanuit drie perspectieven opgesteld:

- Leefbare steden en regio's;
- Landschap, natuur en landbouw (klimaat, stikstof en water/bodem);
- Energie en (circulaire)economie: ordenende netwerken.

Omdat de ruimte beperkt is, is het combineren van opgaven en het maken van slimme keuzes belangrijk. De regioarrangementen vormen het fundament voor samenwerking met alle gebiedspartijen. Daarin geven we aan wat we belangrijk vinden en hoe we keuzes en afwegingen maken. Het regioarrangement is op zichzelf geen nieuw beleid, maar werkt agenderend voor mogelijke nieuwe beleidsontwikkelingen. De provincie Gelderland heeft de regie, omdat de provincie "het ruimtelijke voorstel" in de tweede helft van 2023 richting het Rijk moet opleveren. Daarom worden de vier gemeenteraden direct na de zomer betrokken.

Voor het regioarangement Gelderland werken we samen met de gemeente Ermelo, Harderwijk, Zeewolde en Putten. De waterschappen Vallei en Veluwe en Zuiderzeeland. En de provincies Gelderland en Flevoland. Op aangeven van de provincie Gelderland doet de gemeente Putten mee met het regioarrangement.

Taakveld 0.2 Burgerzaken -/- € 40.650

Financiële ontwikkelingen

- De opbrengsten van de huwelijken lopen al een aantal jaar achter op de begroting. In coronatijd was dit logisch, maar we merken dat ook in dit jaar de aantallen achterblijven. De kosteloze huwelijken blijven onveranderd populair. De drukke maanden moeten nog komen, maar de verwachting is dat ook dit jaar de opbrengsten achter blijven. De "houding" van de inwoners t.a.v. het huwelijk verandert: de vraag van het bruidspaar en het aanbod van de gemeente Harderwijk komen niet meer overeen. De voorbereidingen voor het doorvoeren van de noodzakelijke veranderingen zijn gestart. Het 'Reglement Burgerlijke Stand' moet hierop worden aangepast. Het streven is om dit uiterlijk in 2024 te realiseren. We zijn dan ook in staat om een betere en meer passende begroting op te leveren als het gaat om de opbrengsten t.a.v. de huwelijken." Eind 2e kwartaal 2023 zal hierover advisering komen.
- *Aanpak adreskwaliteit en adresfraude*
  Aangekondigd en toegelicht in de marap 2022 blijven de ontvangen vergoedingen voor het afleggen van huisbezoeken in het kader van het project Adreskwaliteit en Adresfraude (LAA) structureel achter. De meeste adresonderzoeken worden na deskreseach afgerond, waar geen vergoeding tegenover staat. Vergoeding komt van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG), ter dekking voor directe kosten voor het afleggen van daadwerkelijke huisbezoeken. Gemeenten moeten er rekening mee houden dat de vergoeding voor het onderdeel huisbezoek verdwijnt als het project LAA opgenomen wordt in de Wet basisregistratie personen (per 15 mei 2023). Na een incidentele bijstelling in 2022 wordt nu voorgesteld om de inkomsten op deze post structureel bij te stellen naar € 1.000. Dit betekent een structurele lagere inkomst van **€ 26.650,-.**
- *Leges naturalisatie*
  De realisatie van dit budget komt niet overeen met de baten. De opbrengst op basis van de te verwachte ontvangen leges en te verwachte inkomensafdracht aan het rijk bedraagt € 34.662,-. De opbrengst van het eerste kwartaal bedraagt € 4.850,-. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat dit wijzigt in de aankomende 3 kwartalen, waardoor de verwachte opbrengst € 20.000,- zal zijn. Voorgesteld wordt de opbrengst incidenteel af te ramen met **€ 14.000,-.**

Overige Ontwikkelingen

- Kwetsbaarheden aanvraag- en uitgifte proces reisdocumenten: De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties, A. van Huffelen, kondigde een aantal maatregelen ter voorkoming van identiteitsfraude aan. Eén van de maatregelen is de certificering van de medewerkers. Om een integere Identiteitsvaststelling te kunnen doen wordt specifieke kennis vereist. Met een verplichte certificering wordt een minimaal kennisniveau beter gewaarborgd. Certificering vindt plaats na het afronden van een opleiding. Daarnaast moet periodiek worden bijgeschoold en moet hercertificering plaatsvinden. Binnen welke termijn de verplichting gaat gelden of deze verplichting consequenties heeft voor de formatie (fte)

van het KCC en hoe hoog de kosten zullen zijn is nog niet bekend. Dergelijke wettelijke wijzigingen zijn niet op te vangen binnen de huidige beschikbare (opleidings)budgetten.

- Paspoortpiek: Er zullen hogere kosten zijn t.a.v. (personeels)lasten. Dit loopt door tot 2029. De hogere kosten komen door de zgn. paspoortpiek. In 2014 zijn voor het eerst reisdocumenten afgegeven met een looptijd van 10 jaar. De eerste verlengingen vinden plaats in 2024. De extra kosten zitten er in extra fte, periodiek langere openingstijden en kosten die daar het gevolg van zijn. Voor de volgende rapportage zal beter in beeld gebracht kunnen worden om welke aantallen het gaat en omvang van de extra kosten. De paspoortpiek zal voor een (forse) overschrijding zorgen van de budgetten. Hier is in de raming van de huidige budgetten geen rekening mee gehouden. De raming van de reisdocumenten budgetten gaan namelijk uit van een te verwachte gemiddelde afgifte en opbrengst, om te grote schommelingen op te vangen.

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden -/- € 45.468

Digitaal monitoren energieverbruik gemeentelijk vastgoed
Op 16 februari 2023 heeft de gemeenteraad besloten bij de advisering rondom het DMJOP (Duurzaam meerjarenonderhoudsplan) om voor het digitaal monitoren van het energieverbruik van het gemeentelijk vastgoed eenmalig een bedrag van **€ 45.468**,- beschikbaar te stellen in 2023 en dit te betrekken bij de 1e marap 2023.

Taakveld 0.4 Overhead -/- € 179.795

Er zijn een aantal kwetsbaarheden in de bedrijfsvoering geconstateerd. Via deze rapportage wordt voor een aantal zaken extra budget gevraagd.

Personeel
De uitbreiding van het aantal collegeleden vraagt ook meer van de ambtelijke ondersteuning. Voor de jaren 2023 t/m 2026 wordt 0,18 fte voor de functie bestuursadviseur opgehoogd, wat resulteert in **€ 18.000,-** per jaar t/m 2026. Met deze kleine aanpassing is de slagkracht van de bestuursadviseurs weer op orde.

In het team Stadsbedrijf heeft er een herwaardering van de functies boomploeg en begraafplaatsmedewerkers plaatsgevonden volgens het HR-21 functieboek. Door de herwaardering betekent het dat de salarislasten zullen toenemen voor 2023 **€ 46.000**,- en vanaf 2024 structureel **€ 32.000**,-. De hogere last in 2023 wordt veroorzaakt door een nabetaling over een gedeelte van het jaar 2022

I.v.m. (gedeeltelijk) ziekteverlof van een directielid dient er voor vervanging te worden gezorgd. Hiervoor is eenmalig extra inhuurbudget nodig van **ca. € 150.000,-.** Het bedrag is een inschatting omdat pas achteraf duidelijk is hoe het verloop is geweest.

In het kader van aantrekkelijk werkgeverschap wordt een Employee Value Proposition ontwikkelt EHZM-breed. Dit is noodzakelijk is om de strijd aan te kunnen gaan op de arbeidsmarkt. De kosten hiervoor bedragen **€ 30.000,-.**

Project Bestuurlijke Besluitvorming
Het project bestuurlijke besluitvorming (t.b.v. EHZ breed inkopen van een BIS/RIS(bestuurlijk informatie systeem / raadsinformatiesysteem) kan geen doorgang vinden omdat er geen geschikte partij uit de aanbesteding is gekomen. De middelen voor dit project kunnen nu vrijvallen. Er zal in de toekomst een nieuwe aanvraag gedaan worden als in de toekomst besloten wordt om weer een aanbesteding voor dit doel op te starten. Er was structureel **€ 64.205** opgenomen in de begroting van Harderwijk voor dit project dat nu vrijvalt.

Gemeentelijke energie inkoop 2024 -2026
Het gezamenlijk ISNV inkooptraject voor energie, waaraan in totaal 10 gemeenten deelnemen, is momenteel in uitvoering. De verwachting is dat medio 2023 de nieuwe leverancier bekend is waarna, de periode juli-december 2023, wordt benut om de inkoopvolumes voor 2024 in te kopen.
De huidige energiemarkt is ten opzichte van 2022 wel aan het dalen maar nog lang niet op het niveau van voor 2022. De verwachting is dan ook dat de uiteindelijke energie uitgaven in 2023 een reëel beeld geven voor de jaren 2024 tot 2026. En we daar in de komende jaren in de begroting rekening mee moeten houden.

Ontwikkeling directe energielasten
De energiekosten zijn zoals verwacht fors hoger dan begroot. In de eerste vier maanden van 2023 is vrijwel het hele begrootte bedrag voor energie al op. Op dit moment wordt er een totale overschrijding van ca. 1,5 miljoen verwacht, maar er zijn meerdere factoren (zoals o.a. het weer) die daar nog grote invloed op kunnen hebben. Bij de tweede tussentijdse rapportage (met peildatum 1-09) zal met een grotere zekerheid de grootte van de overschrijding ingeschat kunnen worden waarna de bestemmingsreserve ‘gemeentelijke energielasten’ ingezet kan worden ter dekking.

Taakveld 0.5 Treasury -/- € 80.000

Gevraagde dekking Algemene Reserve +/+ € 80.000,-

In het eerste kwartaal van 2023 is er een langlopende lening aangetrokken voor 35 miljoen met een looptijd van 25 jaar tegen een rente van 3,508% bij de BNG Bank. De liquiditeitsprognose laat een financieringsbehoefte van 30-50 miljoen zien. Gezien de stijgende marktrente en de (on)zekerheid van de behoefte wordt er ca. 35 miljoen langlopend geleend (deze is zeker nodig) en kan de overige 15 miljoen via het kasgeldlimiet kort geleend worden op momenten dat het daadwerkelijk nodig is om de sterk gestegen rentelasten zoveel mogelijk te minimaliseren. Zo hebben we gemeend de meest bestendige en financieel meest gunstige lijn te kiezen al heeft het alsnog een enorme impact op onze financiële positie. Het rentepercentage is op 3,508% vastgeklikt net voordat de ECB de volgende verhoging aankondigde. De financieringsbehoefte bestaat deels uit herfinanciering, deels nieuwe investeringen en deels uitgestelde realisatie van inkomsten. Voor 2023 wordt voorgesteld de resterende lasten na toerekening aan de grondexploitaties á **€ 80.000,-** te dekken uit de Algemene reserve en de structurele meerjarige lasten 2024 (€ 579.000,-) oplopend tot 2027 (€ 669.000,-) te verwerken in het begrotingssaldo.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering Gemeentefonds +/+ 37.405

Er wordt bij iedere circulaire geld gereserveerd voor taakmutaties. Het beleid is om taakmutaties maximaal 1 jaar te reserveren anders valt het vrij naar algemene middelen tenzij er redenen bestaand om het langer te reserveren. Het geld vanuit het Rijk is niet altijd nodig voor een specifieke taak omdat de taak bijvoorbeeld al binnen bestaande middelen werd uitgevoerd, omdat de gemeente er zelf al middelen voor beschikbaar had gesteld of omdat voor de gemeente de taak een beleidskeuze kan zijn. Wanneer niet binnen één jaar geadviseerd wordt vallen de middelen vrij in het begrotingssaldo. In H5.2 is meer informatie te vinden over welke taakmutaties vrij vallen in de algemene middelen. In 2023 geeft dit een voordeel van **€ 37.405,-**

Programma 1 Veiligheid

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid -/- € 4.200,-

De gemeente Harderwijk heeft bij het Ministerie van J&V een aanvraag ingediend van € 50.000,- voor maatregelen ter vermindering overlast en criminaliteit asielzoekers. Het Plan van aanpak 2022/23 richt zich op het verminderen en voorkomen van overlast en criminaliteit door minderjarige asielzoekers, en cameratoezicht. Er zijn ongeveer tussen 100 en 125 bewoners tussen de 12-18 jaar, op het totaal van 800 personen. Het is van groot belang dat de jongeren buiten schooltijd en in schoolvakanties voldoende bezigheden hebben, anders ligt verveling op de loer en mogelijk afwijkend gedrag. Kortom preventie en het voorkómen van strafrecht is bij de minderjarigen door middel van gerichte tijdsbesteding het doel!
De aanvraag is 20 oktober 2022 toegekend. Verantwoording aan het rijk vindt plaats via de Sisa bij de jaarrekening. Deze subsidie wordt geraamd in hoofdstuk 6 technische wijzigingen en is budgettair neutraal.

Al jaren geeft de gemeente Harderwijk een subsidie aan Bureau Slachtofferhulp. Slachtoffer worden van een strafbaar feit, verkeersongeluk, calamiteit of suïcide komt altijd onverwacht. Ook voor de gemeente zijn dit onvoorziene gebeurtenissen. De bijdrage die van gemeenten worden gevraagd gaat uit van het collectiviteitsbeginsel. Hiervoor is de gemeente verzekerd van de gewenste ondersteuning en nazorg voor slachtoffers. De afgelopen jaren is het budget per abuis niet geïndexeerd en daarom uit de pas gelopen met de subsidieaanvraag die op basis van inwoneraantal wordt gedaan. Hiervoor is structurele bijstelling nodig van **€ 4.200,-** .

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer

In 2022 is budget gereserveerd voor uitvoering van een aantal projecten vanuit het verkeersveiligheidsplan. Niet alle werkzaamheden voor 2022 zijn om diverse redenen tot uitvoering gekomen en worden zo mogelijk nu in 2023 uitgevoerd. Hierdoor ontstaat extra druk op het budget voor 2023 en is er indirect minder budget beschikbaar voor de in 2023 geplande projecten. In de tweede tussentijdse rapportage is er meer zicht op de uitnutting van de hiervoor beschikbare budgetten.

Taakveld 2.3 en 2.4 Recreatieve en economische havens en waterwegen

In 2023 stellen we een nieuwe havenverordening op die aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Aanvullend stellen wij voor het dagelijks reilen en zeilen een regeling vast. De regeling evalueren wij jaarlijks en passen wij waar nodig aan. Ook werken wij aan de actualisatie van de verordening havengelden. De verwachting is dat wij de geactualiseerde verordening voor de havengelden in 2024 in procedure kunnen brengen.

We zitten in een overgangsjaar waar bestaand beleid wordt geactualiseerd op het gebied van waterbeheer, riolering en klimaatadaptatie. Tegelijkertijd willen we graag in de uitvoering (onvoorziene) meekoppelkansen

kunnen benutten. De planning is dat in het 4e kwartaal 2023 het Water en Klimaatadaptatieplan wordt vastgesteld.

Programma 3 Economie

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Stand van zaken Lorentz III

Verreweg de meeste kavels op Lorentz III zijn verkocht, onder optie of er is een afspraak gemaakt wanneer de kavels worden afgenomen. De civieltechnische werkzaamheden zijn nog niet geheel afgerond, daar waar nieuwe bedrijven zich vestigen vinden nog werkzaamheden plaats, worden onder andere inritten en de resterende groenstroken aangelegd.

In het gebied dienen nog de nodige waterhuishoudkundige werken uitgevoerd te worden. De realisatie van deze voorzieningen vindt in nauw overleg met het Waterschap Vallei en Veluwe plaats. Na realisatie worden deze voorzieningen in beheer overgedragen aan het Waterschap. Voor de groenstrook en het fietspad aan de Newtonweg tussen de rotonde Newtonweg en de rotonde Morsestraat zal in overleg met de aanliggende bedrijven nog een plan worden gemaakt voor herinrichting.

Voor bedrijfskavels is een nieuw uitgifteprotocol opgesteld. Dit is per 1 mei in werking getreden. De kavels onder de beoogde windturbines zijn vooralsnog uit de verkoop gehaald, in verband met de ontwikkeling van de windturbines en de realisatie daarvan.

Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Stand van zaken energie noodfonds

Vanaf 1 maart 2023 is het energie noodfonds opengesteld. We merkten dat er weinig aanvragen werden gedaan. Daarom is er nogmaals aandacht aan gegeven door middel van een bericht in de krant. Ook zijn de partijen door hun contactpersoon van de gemeente nogmaals benaderd. Er zijn op dit moment 9 aanvragen ingediend. Na 1 mei worden deze aanvragen op rechtmatigheid beoordeeld, zoals is vastgelegd in de tijdelijke verordening. We verwachten dat we in de tweede tussentijdse rapportage een overzicht kunnen geven van het aantal toekenningen en de hoogte van deze bijdrage.

Taakveld 3.4 Economische promotie -/- € 170.000

Door het omzetten van de recreatieparken naar permanente bewoning is het gebruik van de recreatiewoning als recreatieobject afgenomen.

- Op basis van 2022 zien we een lagere opbrengst toeristenbelasting van **€ 80.000,-** dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat campings en hotel stoppen. Bijvoorbeeld de stadscamping en het hotel Onder de Bosch in Hierden. Ook door het ombouwen van de Dennenhoeve en de Konijnenberg is er een lagere opbrengst toeristenbelasting.
- Op basis van 2022 zien we een lagere opbrengst forensenbelasting van **€ 90.000,-** dan begroot. Dit zal structureel zijn omdat er op dit moment geen uitbreiding is voorzien van recreatieparken of vakantiewoningen.

Programma 4 Onderwijs

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting -/- 15.600

Het budget voor de gemeentelijke heffingen voor scholen is niet toereikend. Dit betreft een wettelijke vergoeding en staat in relatie met de OZB-ontvangsten van de gemeente. De budgetten dienen structureel te worden opgehoogd met **€ 13.000,-.**

In de doordecentralisatieovereenkomst is bepaald dat de bedragen jaarlijks geïndexeerd worden met een percentage tussen de 1 en 1,75%. Eens in de vijf jaar wordt deze systematiek opnieuw beoordeeld. Als gevolg van de bouwkostenstijging is bij de evaluatie in 2022 een verhoging van 40% voorgesteld. Dit advies is niet overgenomen (eind 2022). Daarmee herleefde de oorspronkelijke begroting die uitging van 1% verhoging. Op grond van de overeenkomst dient de verhoging echter 1,75% te zijn. De extra lasten zijn structureel **€ 2.600,-.**

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken +/+ 50.000

In het kader van het Uitvoeringsprogramma Aanpak Laaggeletterdheid 2021-2024 worden er in samenwerking met partners programma's ontwikkeld. Dit jaar wordt naar verwachting daarvoor **€ 50.000** ingezet. Dit betekent dan een onderschrijding van € 50.000 over 2023. In 2024 wordt naar verwachting wel het volledige budget ingezet.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

- Het nieuwe binnenzwembad is eind maart 2023 geopend. Het oude zwembad wordt nu gesloopt, waardoor er ruimte ontstaat voor de te bouwen sporthal Sypel III. In juni 2023 wordt gestart met de bouw hiervan. Het is de planning dat de nieuwe sporthal gereed is Q2 van 2024.
- De omzet over het eerste kwartaal van 2023, kent, vanwege beperkte openstelling en gefaseerde opening, een negatiever resultaat dan begroot. Kijkende naar de goede omzetresultaten van het nieuwe zwembad in de eerste weken, lijkt deze mindere omzet gecompenseerd te kunnen worden door extra recreatieve omzet in de rest van het jaar.
- In de begroting van 2023 van De Sypel is, vanwege de nieuwbouw, rekening gehouden met lagere energielasten, lagere onderhoudskosten en hogere inkomsten. Latere oplevering vertraagt dit. Bovendien geldt de energieneutraliteit van het nieuwe zwembad pas als de zonnecarports gerealiseerd zijn, waardoor lagere energielasten over 2023 niet van toepassing zijn. Bovendien zorgen de hoge energietarieven juist in 2023 voor substantieel hogere energielasten. Hier is een bestemmingsreserve voor binnen Harderwijk. In de tweede tussentijdse rapportage is meer bekend over het totale effect.
- Met de openstelling van het nieuwe zwembad en de ervaring van het eerste jaar, wordt in 2024 de bestaande exploitatiebegroting van De Sypel ingaande 2025 herzien. Dan worden ook de (recreatieve) tarieven herijkt met het oog op het nieuwe fun-gedeelte. Daarbij wordt een vergelijk gemaakt met tarieven van omliggende zwembaden. De effecten hiervan worden betrokken in de kadernota 2025-2028.
- De bouw van de nieuwe sporthal, Sypel III, start in juni 2023, met oplevering Q2 2024. De wijzigingen in de exploitatie ten gevolge van nieuwe derde sporthal worden in 2024 aangemeld en betrokken bij de kadernota 2025-2028.
- Conform geaccordeerd DT-voorstel wordt structureel € 60.000 van de begrote organisatiekosten (exploitatiekosten) ten gevolge van de nieuwbouw omgezet naar salarissen/formatie.
- De huurovereenkomst met de horeca-exploitant is opgezegd. De onderhandelingen over een nieuwe overeenkomst danwel beëindiging in onderling overleg zijn op niets uitgelopen, waardoor er een rechterlijke uitspraak dient te komen. Momenteel is er in het nieuwe binnenbad geen horeca.
- Het offertetraject voor nieuwe afvalcontainers is opgestart; het jaarlijks benodigde budget bedrag wordt in de nieuwe exploitatiebegroting van 2024 meegenomen.
- De marktverkenning voor het nieuwe automatiseringssysteem voor zwembad en binnensport-accommodaties is afgerond en de aanbesteding wordt in 2023 gestart.

Taakveld 5.3 Cultuur -/- € 10.000

- De gemeente Harderwijk verstrekt jaarlijks subsidies om evenementenorganisatoren te ondersteunen bij het organiseren van evenementen. Ook in 2023 worden veel evenementen en activiteiten georganiseerd. Op het betreffende budget wordt een overschrijding gesignaleerd van **€ 10.000**,-.
- Op het budget voor Stad als Podium zorgt een aantal verplichtingen voor een verwachte overschrijding. Het gaat om:
  - uitgaven in het kader van de gewenste vervlechting van Stichting Podia Harderwijk en Stichting Stad als Podium: kosten advocatenkantoor Nysingh voor een due diligence-onderzoek en kosten BMC voor advies inzake de vervlechting.
  - Tevens betreft het nog te maken kosten voor de door de raad gevraagde evaluatie van Stad als Podium, die voor 2023 op de rol staat.

  Op dit moment is nog geen inschatting te maken van de te verwachten overschrijding.

Taakveld 5.5 Cultureel Erfgoed -/- € 6.750

Op 2 december 2021 heeft de raad de motie ‘Onderzoek roofhandel Joods vastgoed’ aangenomen. In de motie wordt het college verzocht een onderzoek in te stellen naar de roofhandel van Joods vastgoed in de oorlogsjaren 1940-1945 en hiervoor samen te werken met de Stichting Joods Erfgoed Harderwijk en het Streekarchivariaat Noordwest- Veluwe (SNWV). De kosten van het onderzoek bedragen **€ 6.750,-.** Conform collegebesluit d.d. 21-02-2023.

<u>Goedkeuring nieuw beleid Streekarchivariaat Noord-West Veluwe</u>

In de huidige GR is afgesproken dat verhoging van de bijdrage anders dan loon- en prijscompensatie voorafgaand aan de op te stellen 2024 begroting in de tussentijdse rapportages van de deelnemende gemeenten goedgekeurd moet worden.

Er vindt op dit moment onderzoek plaats naar toetreding van Epe, Hattem en Heerde tot het Streekarchivariaat Noordwest Veluwe (SNWV). Daarnaast, is op basis van een advies- rapport van adviesbureau KB&P uit 2022, besloten om de huidige centrumgemeenteregeling in het kader van de nieuwe Wgr te wijzigen en om te zetten naar een bedrijfsvoerings- organisatie. Deze 2 ontwikkelingen vragen om een tijdelijk hoger budget voor de inhuur van externe juridische expertise. Ook de huisstijl en de website dienen te worden aangepast. Hiervoor wordt gevraagd om een verruiming van het budget tijdelijke inhuur voor het begrotingsjaar 2024 van € 31.500 naar € 50.000,-. Dit vergt per gemeente een eenmalige extra bijdrage in 2024 van € 3.700,-. Dit wordt verwerkt in de nog op te stellen begroting.

Taakveld 5.6 Media

De openbare bibliotheken voeren in opdracht van het Rijk het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) uit. Tot en met 2022 verliep de bekostiging van dit project via de Koninklijke Bibliotheek, maar vanaf 2023 wordt het gesubsidieerd via de gemeenten, die hiervoor een specifieke uitkering van het Ministerie van OCW ontvangen. De subsidiëring van het IDO dat de Bibliotheek Noordwest Veluwe in Harderwijk opzet en in stand houdt, verloopt dus voor Harderwijk budgettair neutraal, maar houdt wel een afwijking in ten opzichte van de begroting 2023. Zie ook hoofdstuk 6 Technische begrotingswijzigingen.

Programma 6 Sociaal domein

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie -/- € 20.000

Kinderopvang

Het toezicht en handhaving is bij gastouders vanaf 2023 opgehoogd van 5% naar 50% toezicht per jaar. Door het extra toezicht op de kwaliteit zijn er ook meer vervolg onderzoeken. Daarnaast wordt de kwaliteit in de kinderopvang door het flexibel toezicht vanaf 2024 verplicht. Hierdoor zijn er meer nader onderzoeken in 2023. De kosten van een onderzoek door de GGD zijn door de inflatie gestegen. De verwachte meerkosten 2023 zijn **€ 20.000**. Ten aanzien van de structureel hogere kosten zal er een kadernota aanvraag gedaan worden.

Uwoon zal vanaf 2024 hun hoogbouwflats aan de Goeman Borgesiuslaan gaan renoveren. Naast een technische renovatie willen ze ook de leefbaarheid in die buurt verbeteren. Samen met de gemeente (Wonen en Welzijn) wordt gewerkt aan een projectplan voor de uitvoering. Dit project zal op het terrein van Welzijn mogelijk meer middelen vragen voor opbouwwerk. Projectplan zal later dit jaar aangeboden worden voor besluitvorming.

Wet Inburgering

In verband met een nieuwe prognose van het rijk van het aantal asielstatushouders is de specifieke uitkering voor de Wet Inburgering bijgesteld voor 2023. In de begroting is een bedrag opgenomen van € 307.000. De nieuwe bijdrage voor 2023 is afgerond € 513.000. Voorgesteld wordt om de begroting, zowel aan de uitgavenkant als aan de inkomstenkant, bij te stellen naar € 513.000. De middelen worden aan Meerinzicht beschikbaar gesteld voor uitvoering van de wet. Verantwoording van de Wet Inburgering vindt jaarlijks plaats via de Sisa bij de jaarrekening.

Opvang Oekraïne

De regeling opvang Oekraïners loopt door in 2023. Dit betekent dat we voor de gemeentelijke opvang een normbedrag per opvangplek per dag ontvangen. Of het rijk in 2023 het normbedrag gaat bijstellen ten opzichte van 2022 is nog niet bekend. Op basis van een inschatting van gemaakte en nog te maken kosten willen we een budget ramen van € 1.000.000. De dekking vindt plaats vanuit de rijksbijdrage.
Bij de jaarrekening 2022 heeft de regeling geresulteerd in een positief saldo. Omdat het nog onduidelijk is of het rijk het normbedrag gaat bijstellen wordt bij deze rapportage (nog) geen voordeel gepresenteerd. Bij de tweede tussentijdse rapportage is naar verwachting hier meer duidelijkheid over.

AZC / Faciliteitenbesluit asielopvang

In de begroting 2023 zijn de budgetten vanuit het faciliteitenbesluit asielopvang gebaseerd op een capaciteit van 500 plekken voor een totaalbedrag van € 150.000,-. Voor 2023 wordt verwacht dat ook de buffercapaciteit volledig ingezet zal worden en daarmee de capaciteit op totaal 800 plekken uitkomt. De inzet van de buffercapaciteit brengt extra kosten met zich mee. Daar tegenover staat ook een hogere vergoeding vanuit het faciliteitenbesluit asielopvang. Voorgesteld wordt om de uitgaven die betrekking hebben op het AZC te verhogen tot € 350.000,-. Deze verhoging wordt gedekt vanuit de hogere rijksbijdrage.

Taakveld 6.81 Ge-escaleerde zorg +/+ 19.520

Er is een afrekening van een subsidie ontvangen van ZonMw m.b.t. project ‘Suicidepreventie Veluwe Noord. De kosten zijn reeds verantwoord in 2022 en de afrekening levert derhalve in 2023 een **voordee**l op van **€ 19.520,-.**

Programmagelden/zorgkosten sociaal domein

Op basis van de 1e prognose zorgkosten sociaal domein worden de volgende financiële afwijkingen gerapporteerd:

Jeugd	-/- € 1.554.000,-
Wmo	€ 737.000,-
Participatie	-/- € 817.460,-

Hogere rijksbijdrage Buig		€ 606.000,-
Totaal	-/-	€ 1.028.460,-

Voorgesteld wordt om voor de zorgkosten sociaal domein bij deze rapportage nog geen mutatie op de reserve sociaal domein te doen. Bij de tweede tussentijdse rapportage wordt een nieuwe prognose afgegeven. Dan wordt bekeken in hoeverre de reserve sociaal domein ingezet moet worden. Na besluitvorming van de jaarrekening 2022 is de prognose stand van de reserve sociaal domein afgerond € 5 miljoen. Onderstaand toelichting op de verschillende onderdelen:

Jeugd
Voor de versterking van het CJG is in de begroting 2023 de subsidie aan de Stichting Jeugd Noord Veluwe opgehoogd ten laste van de maatwerkvoorzieningen jeugd (zorgkosten). Door het organiseren van de zorg van de 'achterkant naar de voorkant' is het de verwachting dat de uitgaven voor maatwerkvoorzieningen jeugd verminderen. Deze beweging is echter nog niet in de 1e prognose 2023 te zien.
Door krapte op de arbeidsmarkt lukt het de SJNV nog niet alle vacatures in te vullen. De niet ingezette middelen zullen worden teruggevorderd. Hoe hoog deze terugvordering zal zijn, is nu nog niet bekend. De terugvordering wordt betrokken bij het totaal van de zorgkosten.

Wmo
In de begroting 2023 was gerekend met een tariefstijging bij hulp in het huishouden in verband met de verhoging van 10,5% van het minimumloon. Omdat veel zorgverleners van hulp in het huishouden boven het minimumloon worden uitbetaald en voor deze groep de verhoging van het salaris minder was dan de verhoging van het minimumloon, komen de kosten met name bij het product hulp in het huishouden lager uit.

Participatie
In de eerste maanden van 2023 is een stijgende trend zichtbaar, zowel in het aantal uitkeringen als in uitbetaalde bedragen. Daarnaast is de verwachting dat de verhoogde taakstelling vanuit de Wet Inburgering zal resulteren in een verdere toename van het aantal uitkeringen. De verhoging van het wettelijk minimum loon is meegenomen in de prognose.

Rijksbijdrage BUIG
In mei 2023 heeft het rijk het nader voorlopig buigbudget 2023 bekend gemaakt. Hierin is nog niet de verhoging van 10,5% van het wettelijk minimumloon meegenomen, maar zal bij de vaststelling van het definitieve budget 2023 in oktober 2023 worden verwerkt. Wel is er een indicatie van deze verhoging afgegeven, waardoor de verwachte rijksbijdrage uitkomt op € 13,8 miljoen. Dit is afgerond € 0,6 miljoen meer dan in de begroting is opgenomen.

Energietoeslag
De termijn van aanvragen van de energietoeslag 2022 is verlengd van 30 april 2023 naar 15 mei 2023. Onzeker is hoeveel aanvragen er nog zullen worden toegekend. Verwacht wordt dat de uitgaven binnen de beschikbaar gestelde budgetten blijven. De energietoeslag 2023 zal waarschijnlijk in de tweede helft van 2023 worden uitbetaald, nadat de wet Energietoeslag 2023 is door het rijk is vastgesteld.

Programma 7 Duurzaamheid en milieu

Taakveld 7.1 Volksgezondheid -/- € 17.000,-

In de uitwerking van het collegeprogramma is abusievelijk het budget voor JOGG voor € 17.000,- te laag opgenomen. De regionale afspraken waren echter al gemaakt. We vragen de raad dit budget alsnog t/m 2025 voor **€ 17.000,-** op te hogen zodat alle regionaal gemaakt afspraken omtrent project jongeren op gezond gewicht nageleefd kunnen worden. Hierdoor kunnen we blijvend inzetten op een gezonde leefstijl en gezonde omgeving van de jeugd in Harderwijk. Een gezond gewicht is voor kinderen van groot belang voor hun toekomst en welzijn, nu en in de toekomst.

Taakveld 7.3 Afval

Stand van zaken VANG
Het project GFT-zuilen is voltooid. De inwoners hebben de mogelijkheid om hun GFT apart aan te bieden. Dit heeft als positief effect dat de GFT fractie vanuit GFT zuilen en de reguliere GFT containers aangeboden worden voor compostering. Tevens zal met de uitbreiding van de GFT zuilen de hoeveelheid restafval verminderd worden. De voorbereiding van de PMD pilot verloopt volgens planning. Op 1 juli zal de pilot van start gaan.

Taakveld 7.4 Milieubeheer -/- 263.632,-

ODNV
Het college heeft ingestemd met het jaarprogramma 2023 van de ODNV en de raad voorgesteld geen zienswijze in te dienen en in te stemmen met bijbehorende concept begrotingswijziging 2023, waarbij gevraagd wordt om een ophoging van de gemeentelijke bijdrage Harderwijk van **€ 263.632,-.** Dit betreft een incidentele wijziging m.b.t. jaar 2023. Onder voorwaarde dat de raad conform lopende advisering besluit (11 mei commissie en daaropvolgend in de raad), wordt dit reeds opgenomen in de 1e Marap 2023.

Regeling uitvoering klimaatakkoord 2023-2025
Het Rijk stelt gelden beschikbaar voor uitbreiding van de capaciteit en onderzoeken voor de uitvoering van het Klimaatakkoord (de reductie van de CO2-uitstoot). Deze Rijksgelden zijn in april aangevraagd voor 2023, 2024 en 2025. De verwachting is dat deze gelden doorlopen tot 2030 alleen de hoogte van de bedragen na 2025 zijn nog niet bekend. Deze inkomende gelden worden via een begrotingswijziging (zie Hoofdstuk 6 technische wijzigingen) toegevoegd aan de begroting.
Het gaat om de volgende bedragen:

- 2023 - € 828.947,-
- 2024 - € 836.466,-
- 2025 - € 843.986,-

Programma 8 Ruimte en wonen

Taakveld 8.1 Ruimtelijke Ordening

Door de stikstofuitspraak in de Pathos-zaak bij de RvS en de daaropvolgende jurisprudentie kan op dit moment niet worden gestart met de voorgenomen uitbreiding van het onderstation aan de Leuvenumseweg. Zonder deze uitbreiding zijn implementatie van de maatregelen uit de RES, maar ook huisaansluitingen van duurzaam opgewekte decentrale stroom (zonnepanelen, windmolens, etc.) en huisaansluitingen voor stroomleveringen aan bedrijven en woningen binnen afzienbare tijd niet meer mogelijk. Dit kan een vertragend effect op deze dossiers gaan hebben. Daarom wordt op dit moment samen met buurgemeenten, Liander, Nationaal Programma Duurzaam en provincie zwaar ingezet op het vinden van oplossingen voor deze impasse. Tot dusverre zijn deze kosten gedekt uit de anterieure overeenkomst Onderstation. Dit budget voorziet echter niet in deze onvoorziene kosten. Eventuele nadere advisering volgt.

5 Managementinformatie

5.1 Bedrijfsvoering

Formatiewijzigingen
De formatie voor bestuursadviseurs wordt met 0,16 fte uitgebreid voor de jaren 2023 tot en met 2026 vanwege de uitbreiding van het college met een extra wethouder indien de raad positief besluit. De extra kosten bedragen € 18.000,- per jaar. In taakveld 0.4 wordt de raad gevraagd dit te dekken uit het begrotingssaldo.

De gebiedsregisseur (voor EHZ gebiedsagenda en regioarrangement) is in vaste dienst genomen. In het collegeprogramma/begroting 2023-2026 zijn hiervoor middelen voor 2023 t/m 2025 beschikbaar gesteld. Het aanbieden van een vaste aanstelling betekent dat er na 3 jaar geen dekking voor deze formatie is en een taakstelling ontstaat. Zo is er nog t/m 2025 de tijd om dekking te organiseren danwel de gebiedsregisseur op een andere passende formatieplek in te zetten wanneer de werkzaamheden per 2025 echt zouden eindigen. Vanwege de raadsbevoegdheid is deze wijziging ook hoofdstuk 6 technische wijzigingen opgenomen.

De formatie binnen team Sport is structureel uitgebreid met 1,0 fte zweminstructeur en 0,11 fte toezichthouder zwembad. De kosten van € 60.000 worden structureel gedekt vanuit het budget organisatiekosten Sypel. Omdat dit een programmaoverstijgende wijziging is, moet deze via raadsbesluit vastgesteld worden. Dit onderdeel is ook opgenomen onder de programmatekst en in hoofdstuk 6 technische wijzigingen.

De inzet van de procesregisseur Zorg & veiligheid loopt nog door in 2023. Hiervoor is een budgetoverheveling aangevraagd bij de jaarrekening 2022 waaruit dit betaald wordt, maar dit moet na de jaarrekening nog technisch omgezet worden voor € 5.000,- (ondersteuning procesregisseur) naar salarislasten Team Samenleving voor 2023. De procesregisseur zelf zit bij team B&O, onderdeel Openbare orde en veiligheid.

In het team Stadsbedrijf heeft er een herwaardering van de functies boomploeg en begraafplaatsmedewerkers plaatsgevonden volgens het HR-21 functieboek. Door de herwaardering betekent het dat de salarislasten zullen toenemen voor 2023 **€ 46.000**,- en vanaf 2024 structureel € 32.000,-. De hogere last in 2023 wordt veroorzaakt door een nabetaling over een gedeelte van het jaar 2022. Omdat dit ten last gaat van het begrotingssaldo is deze wijziging opgenomen in taakveld 0.4 waar de Raad gevraagd wordt dit te bekrachtigen.

Inhuur
I.v.m. (gedeeltelijk) ziekteverlof van een directielid dient er voor vervanging te worden gezorgd. Hiervoor is een extra inhuurbudget nodig van ca. € 150.000,-. Het bedrag is een inschatting omdat pas achteraf duidelijk is hoe het verloop is geweest. In taakveld 0.4 wordt de raad gevraagd dit te dekken uit het begrotingssaldo.

CAO-ontwikkelingen
Op 5 april is de nieuw CAO bekrachtigd. De looptijd is van 2 januari 2023 tot 1 januari 2024. Met deze CAO wordt geïnvesteerd in de koopkracht van medewerkers en een impuls gegeven aan de positie van gemeentelijke werkgevers op de arbeidsmarkt. De salarissen van de medewerkers stijgen afhankelijk van de loonschalen. Het financiële effect voor 2023 is afgerond € 1,3 miljoen en structureel vanaf 2024 € 1,7 miljoen. In de meicirculaire Gemeentefonds worden gemeenten gecompenseerd voor loon- en prijsstijgingen. Hoe hoog deze compensatie is, is nu nog niet bekend. Wij gaan ervan uit dat de compensatie voldoende is om de effecten vanuit de CAO op te kunnen vangen. Er wordt bij deze rapportage derhalve niet met een financieel effect gerekend.

5.2 Openstaande taakmutaties

Circulaire gemeente fonds	Stelpost taakmutaties 2023-2026	2023	2024	2025	2026	Toelichting uit circulaire
SC 2019	Donorwet	17.373	17.666	17.666	17.667	In het kader van de invoering van de nieuwe donorwet krijgen gemeenten middelen voor de wettelijke verplichting om bij afgifte van paspoort en rijbewijs de aanvrager te informeren over orgaandonatie
SC 2020	Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	11.000	11.000	0	0	De middelen zijn bedoeld voor lokale versterking omgevingsveiligheid. Dit geeft gemeenten de ruimte om te komen tot lokale prioriteiten bij de uitvoering van omgevingsveiligheidsbeleid. Op die wijze wordt omgevingsveiligheid goed lokaal ingebed
DC 2021	Salarislasten zorgdomein	242.022	241.357	243.010	245.603	De Tweede Kamer heeft op 16 september 2021 de motie Hijink/Bikker aangenomen over het vrijmaken van extra middelen om zorgsalarissen in het midden van het loongebouw extra te verhogen. Het kabinet stelt vanaf 2022 structureel € 94 miljoen beschikbaar aan gemeenten, opdat zij de financiële middelen hebben om de stijging van de zorgsalarissen in het sociaal domein mogelijk te kunnen maken
		-192.022	-191.357	-193.010	-195.603	Dekking programmagelden SD mjb 2023. € 50.000 bestemd voor voorveld (ZorgDat/Stimenz ed)
		50.000	**50.000**	**50.000**	**50.000**	
DC 2021	Robuust rechtbeschermingssysteem	71.071	71.584	72.659	73.438	Er is bij het ministerie van JenV een programma rechtsbijstand waarin met partners wordt gewerkt aan een stelselvernieuwing. Mede in opvolging van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) wordt gewerkt aan een robuust rechtsbeschermingsstelsel dicht bij de burger. Gemeenten zijn daarin belangrijke partners. Om gemeenten in staat te stellen om meer robuuste rechtsbescherming voor hun inwoners te organiseren, stelt het kabinet tot en met 2027 extra middelen beschikbaar.
DC 2021	Impuls integraal werken	9.045	0	0	0	Als onderdeel van het versterken van de gemeentelijke dienstverlening zijn middelen tot en met 2023 beschikbaar. Gemeenten kunnen hiermee een impuls geven aan het ontwikkelen van een integrale dienstverlening. Voor de aanpak van meervoudige problematiek in het sociaal domein krijgen gemeenten incidenteel deze extra middelen om methoden voor integraal werken te ontwikkelen en geleerde lessen beter met elkaar te delen.
DC 2021	Systeemleren	14.317	14.411	14.637	14.789	Het is wenselijk dat in gemeenten ruimte is om het systeemleren in te richten. Deze capaciteit kan worden aangewend om aan te sluiten bij het kennis- en leernetwerk van het programma Leefbaarheid en Veiligheid en de lessen uit dat programma te vertalen naar de eigen gemeente. Hiervoor stelt het kabinet tot en met 2027 € 5 miljoen per jaar beschikbaar.
MC 2022	Versterking dienstverlening systeemleren	12.707	12.906	12.996	13.151	Aanvulling op DC2021. Totaal € 10 miljoen
SC 2021	Landelijke structuur interventieteams	5.997	6.251	6.420	6.512	In de Landelijke Structuur Interventieteams (LSI) werken gemeenten samen met andere overheidsorganisaties ter voorkoming en terugdringing van belasting- en premiefraude, toeslagenfraude, uitkeringsfraude, overtredingen van arbeidswetgeving en daarmee samenhangende misstanden zoals door de LSI aangeduid.
MC 2022	Eigen bijdrage Hulp bij huishouden	0	0	-199.538	-202.709	In het Coalitieakkoord is opgenomen dat dit kabinet werkt aan een aanpassing van de eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp in de Wmo. De komende periode wordt deze maatregel met cliënten, gemeenten en het Centraal Administratie Kantoor (CAK) uitgewerkt. De maatregel vraagt een wetswijziging en vergt een aanzienlijke implementatietijd waardoor de beoogde datum van inwerkingtreding op 1 januari 2025 is gesteld. De aanpassing dient vanaf 2025 te leiden tot een taakstellende besparing.
MC 2022	Extra capaciteit BOA's	37.405	37.405	37.405	37.405	In de openbare ruimte verrichten BOA's belangrijk werk in specialistische en complexe beleids- en wetsgebieden. In de afgelopen jaren zijn BOA's binnen hun bevoegdheid ook steeds meer taken gaan uitvoeren. De Tweede Kamer heeft d.d. 23 september 2021 de motie Hermans c.s. aangenomen. Met deze motie is onder meer aan het kabinet de opdracht meegegeven om de capaciteit van (wijk)agenten en

Circulaire gemeente fonds	Stelpost taakmutaties 2023-2026	2023	2024	2025	2026	Toelichting uit circulaire
						BOA's in de openbare ruimte te vergroten. **2023 Vrij laten vallen. Wordt een Kadernota aanvraag ingediend voor 2024 e.v. in combinatie met de professionalisering van de handhaving.**
DC 2022	Wet Goed Verhuurschap	25.000	26.000	27.000	25.000	In het Coalitieakkoord is afgesproken dat gemeenten meer mogelijkheden krijgen om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken. Deze afsprakenworden uitgevoerd in de vorm van het wetsvoorstel goed Verhuurderschap. Het wetsvoorstel zal naar verwachting in juli 2023 in werking treden. Het wetsvoorstel introduceert een landelijke basisnorm voor goed verhuurderschap, in de vorm van algemene regels, waaraan verhuurders en verhuurbemiddelaars zich dienen te houden.
	Totaal	**253.915**	**247.223**	**39.245**	**35.253**	

De post die vrij kan vallen (extra capaciteit boa's) wordt in taakveld 0.7 Algemene Uitkering Gemeentefonds aan het begrotingssaldo toegevoegd.

6 Technische wijzigingen

Er zijn een aantal **budgettair neutrale** wijzigingen die taakveld of programma overstijgend zijn en daarmee een collegebevoegdheid danwel raadsbevoegdheid. Uit deze begrotingswijzigingen vloeien geen financiële gevolgen en zijn altijd budgettair neutraal.

Programma 0
- Pandbudget Parkweg 3: Bij panden dienen de pandbudgetten verplaatst te worden naar de inhoudelijke invulling van het desbetreffende pand. Bij deze Marap vindt een budgetneutrale begrotingswijziging plaats waarbij de pandbudgetten m.b.t. Parkweg 3 (Poppodium Estrado) van taakveld 0.3 naar taakveld 5.3 Cultuur worden verschoven.
- De stelpost m.b.t. energieaudits gemeentelijke gebouwen is op twee taakvelden (0.3 en 0.8) geraamd en is per saldo nul. De stelpost wordt derhalve afgeraamd. Dit heeft geen financiële gevolgen.
- Er wordt een aanvullend budget gecreëerd voor project Welkom Nieuwe Nederlanders, gedekt uit twee bestaande budgetten (PALG200 vergoeding bijdrage onderwijs en budget Burgerschap). Het gaat in totaal om een incidenteel bedrag van € 26.000,- dat wordt samengesteld in 2023.
- De indexatie van precariorechten en reclamebelasting is per abuis geraamd op het verkeerde taakveld en dient verschoven te worden van taakveld 0.2 naar taakveld 0.64.
- Bij het vaststellen van vervangingsinvesteringen (MIP) in de begroting 2023 zijn betreffende krediethouders nog niet aangewezen. Hierbij wordt dit hersteld door aan te wijzen als krediethouder m.b.t. kredieten tractie (INV0239 t/m INV0245) de heer J. van der Meer, INV0247 Mobiel Camera systeem de Heer K.J. Bakema en INV0237 Skatebaan Sypel mevr. J. Wels.

Programma 1
- De gemeente Harderwijk heeft bij het Ministerie van J&V een aanvraag ingediend van € 50.000,- voor maatregelen ter vermindering overlast en criminaliteit asielzoekers. De middelen zijn ontvangen en de specifieke uitkering wordt d.m.v. begrotingswijziging beschikbaar gesteld in 2023.

Programma 4
- Vanuit het restant van de specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) wordt het budget OAB opgehoogd met € 200.000,- in 2023. De dekking vindt plaats uit deze rijksgelden en dit wordt d.m.v. begrotingswijziging verwerkt.
- De bijdrage vanuit het Rijk voor de uitvoering RMC stijgt naar 677.000 euro in 2023. Er is voor de uitvoering in 2023 ook tijdelijke formatie van 1,58 fte beschikbaar gesteld. Daarnaast wordt in 2023 ingezet op ‘Aanpak Jeugdwerkloosheid’, hiervoor is aanvullend nog eens 76.000 euro beschikbaar gesteld. Op basis van de realisatie wordt bij de jaarrekening 2023 het saldo verrekend met de reserve RMC.
  In de begroting 2023 is een bedrag opgenomen van € 648.400 voor de bijdrage aan MIZ en eenzelfde bedrag als bijdrage vanuit het rijk. Voorgesteld wordt om de begroting, zowel aan de uitgavenkant als aan de inkomstenkant, bij te stellen naar € 874.000.

Programma 5
- Verschuiving van budget pand Klooster 2 – 4 Centrum van de kunsten van taakveld 5.4 naar taakveld 5.5.
- Het budget ‘monitoring hondenbeleid’ is in de begroting 2023 per abuis geraamd op het taakveld afval (7.3). Dit moet taakveld 5.7 Openbaar groen zijn. Omdat deze wijziging programma overstijgend is, moet dit via een raadsbesluit.
- De gemeente ontvangt gelden vanuit de specifieke uitkering m.b.t. het lokaal sportakkoord. In 2022 is hierop een aanvulling ontvangen o.b.v. wijzigingsregeling/leefstijlinterventie. Dit bedrag van € 26.575,- mag ingezet worden in 2023 en dient nog beschikbaar gesteld te worden d.m.v. begrotingswijziging.
- De gemeente ontvangt een specifieke uitkering van afgerond € 47.131,- in 2023 m.b.t. Informatiepunten Digitale Overheid (IDO’s) in lokale bibliotheken. De uitvoering wordt gedaan door de Bibliotheek. Met een begrotingswijziging wordt dit bedrag functioneel gemaakt.
- Structureel wordt € 60.000 vanuit budget organisatiekosten Sypel ingezet voor formatie bij de Sypel. Zie taakveld 5.2 en hoofdstuk 5 managementinformatie.
- Krediet beschikbaar stellen van 46.000,-. De kapitaallasten worden gedekt vanuit het budget beheer speelvoorzieningen. Zie taakveld 5.7.

Programma 6
- De formatie van team Samenleving binnen domein Mens & Maatschappij voor de periode van 01-03-2023 tot 01-03-2025 uit te breiden met 12 uur. De loonkosten van € 33.000,- per jaar kunnen worden gedekt uit het budget Lokaal integraal uitvoeringsplan jeugd. Dit budget is via onderhanden werken meegenomen naar 2023. De uitbreiding wordt ingezet voor onderwerpen gerelateerd aan jeugd:

monitoring en verslaglegging jeugdinterventies, uitvoeringsplan Kansrijk Opgroeien en Onderwijs Jeugd Arrangementen zowel EHZ als regionaal.
- De gemeente ontvangt in 2023 een bedrag van € 14.914,- vanuit de subsidieregeling Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) in het kader van volwasseneneducatie. Met een begrotingswijziging wordt dit bedrag functioneel gemaakt.
- De raad heeft een motie aangenomen om een bedrag van € 50.000,- over te maken naar het VNG fonds ten behoeve van de slachtoffers van de aardbeving in Turkije en Syrië. Dit landt op taakveld 6.1, de dekking komt vanuit de stelpost onvoorzien uit taakveld 0.8.

Programma 7
- Afvalverwerking gemeentewerf (taakveld 7.2): Betreft verschuiving van budget afvalverwerking gemeentewerf van taakveld 7.2 afval naar taakveld 2.1 Verkeer en vervoer m.b.t. straatreiniging.
- Specifieke uitkering klimaatakkoord (taakveld 7.4): Betreft de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Dit zijn gelden voor het uitvoering van klimaat- en energiebeleid en dienen te worden verantwoord volgens de SiSa-systematiek. Het betreft de volgende bedragen: € 828.947,- in 2023, € 836.466,- in 2024 en € 843.986,- in 2025.
- De raad heeft op 22 december 2022 ingestemd met het beschikbaar stellen van het budget voor de regionale projectstructuur van OKO (opgroeien in een kansrijke omgeving) in 2023 en ingestemd met het volledige vierjarige project. Voor 2024 en 2025 is reeds dekking beschikbaar vanuit het Collegeprogramma. Vanuit de advisering wordt derhalve d.m.v. begrotingswijziging het budget in 2024 en 2025 geraamd ten laste van de beschikbare dekking.
- Op basis van de regeling ‘Specifieke uitkering lokale preventieakkoord en preventieaanpakken’ ontvangt de gemeente een specifieke uitkering vanuit het rijk. Het betreft een restantbedrag van € 26.836,- vanuit 2022 en daarnaast een nieuw bedrag van € 30.000,- vanuit 2023.
- Opgroeien in Kansrijke Omgeving (OKO); In het raadsbesluit van 22 december 2022 is ingestemd met het vierjarige project en is het budget in 2023 beschikbaar gesteld ten laste van het begrotingssaldo. Bij het collegeprogramma is voor 3 jaar € 50.000 beschikbaar gesteld. Bij deze tussentijdse rapportage wordt de stelpost voor drie jaar vanuit het collegeprogramma ingezet voor dit project.

Bedrijfsvoering
Formatie gebiedsregisseur
Bij de verwerking van het collegeprogramma zijn de loonkosten van de gebiedsregisseur onder team ruimtelijk beleid begroot. Dit moet omgezet worden naar Domein Stad en Omgeving. Op domein Stad en Omgeving landt ook de taakstelling voor deze formatie vanaf 2026.